

Referat fra møte i Nordland digitalt arbeidsutvalg

Sted: Teams.

Dato: Onsdag 12. juni 2024

Kl.: 12.00 til 14.00

Til stede (medlemmer): Yngve Evjenth, Kartverket, Ivar Magne Heggli, Nordland fylkeskommune, Silje C. Wästlund, Nordland fylkeskommune, Kseniia Tsarevska, Nordland fylkeskommune, Lise Andreassen Solheim, Nordland fylkeskommune, Tom Roger Markås, Nordland fylkeskommune, Håvard Moe, Bane NOR, Ingvill Richardsen, Forsvarsbygg, Sindre Holten Natvig, Narvik kommune, Tom Johansen, Alstahaug kommune, Florian Kindl, Rana kommune, Ingunn Jakola, Statens vegvesen, Marius Saunders, Statsforvalteren i Nordland og Vesa Jäntti, Bodø kommune.

Referent: Anders Westlund, Kartverket.

Innholdsfortegnelse

REFERAT	1
1. VELKOMMEN OG PRESENTASJON AV MEDLEMMENE I NORDLAND DIGITALT.....	1
2. GODKJENNING OG GJENNOMGANG AV REFERAT FRA ÅRSMØTET 2023 (18. OKTOBER 2023) ¹	
3. INFORMASJON FRA GEOVEKST NORDLAND	2
4. AREALPLAN - DET OFFENTLIGE KARTGRUNNLAGET (DOK) – ØKT SATSNING PÅ TEMADATA 2	
4.1 Arealplan	2
4.2 Det offentlige kartgrunnlaget (DOK).....	2
4.3 Økt satsning på Temadata	3
5. NORGE DIGITALT I NORDLAND	3
5.1 Forslag om å opprette Plan og temadatautvalg og Basisdatautvalg i Nordland digitalt	4
6. ANNET	4
7. HØSTENS MØTE (ÅRSMØTE) I NORDLAND DIGITALT ARBEIDSUTVALG.....	5

Referat

1. Velkommen og presentasjon av medlemmene i Nordland digitalt

v/ Yngve Evjenth, Kartverket Nordland

Runde rundt bordet. Alle presenterte seg selv og virksomheten de representerer og sa litt om virksomhetens behov for og arbeid med geodata.

2. Godkjenning og gjennomgang av referat fra årsmøtet 2023 (18. oktober 2023)

v/ Yngve Evjenth, Kartverket Nordland

[Referatet ble godkjent uten merknader](#)

3. Informasjon fra Geovekst Nordland

v/ Yngve Evjenth, Kartverket Nordland

Yngve Evjenth viste status for pågående Geovekst-prosjekt i Nordland slik denne vises på [Geonorge](#). Det er 9 pågående prosjekt i Nordland som dekker et samlet areal på 9.000 km² og med en total kostnad på 37.000.000 kr. Planlagte prosjekt for 2025 vil omfatte fokuskommunene på Nord Helgeland og i Salten.

Det arbeides med å få til et prosjekt for historiske ortofoto i Nordland, dette vil omfatte hele fylket.

NIBIO har utviklet og publisert et nasjonalt grønnstrukturkart for bebygde områder: [FKB-Grønnstruktur](#). Hensikten med grønnstrukturkartet er å fylle de bebygde områdene i AR5 med informasjon om vegetasjon og grønne strukturer.

4. Arealplan - Det offentlige kartgrunnlaget (DOK) – Økt satsning på Temadata

v/ Anders Westlund, Kartverket Nordland

4.1 Arealplan

Kort redegjørelse for innhold i Norge Digitalt Arealplankartdatabase (NAP) pr. dato:

- Over 100.000 reguleringsplaner i 355 av 357 kommuner
- Kommuneplaner i over 340 kommuner

Usikkert hvordan det blir med videre drift av NAP etter 31. desember 2024. Drift av NAP er ikke en av Kartverkets myndighetsoppgaver og det er heller ikke en av bestillingene fra departementet innen arealplan. Det er mulig KS tar/får en oppgave her, men hva og hvor mye er ikke avklart.

Kartverkets myndighetsoppgaver og bestillinger fra departementet innen arealplan inkluderer:

- Samle årsversjoner av kommunale plandata
- Veilede kommunene i teknisk forvaltning av planregistre - «Lære kommunene å oppdatere planregister»
- Drifte Norge digitalt arealplankartløsning (NAP) slik det er avtalt i Plandataforum og Samordningsgruppen for geografisk informasjon ut 2024
- Delta på relevante møteplasser i fylkene

4.2 Det offentlige kartgrunnlaget (DOK)

Erfaringer om kommunenes bruk av DOK:

- Det er få kommuner i Nordland som bruker DOK aktivt og på den måten det er ment.
- Det er ofte bare GIS-ansvarlige som kjenner til DOK. Andre brukergrupper, som planansvarlige og byggesaksbehandlere, har ofte liten eller ingen kjennskap til DOK.
- Nyttien av å legge arbeid i selve prosessen med å velge DOK er ofte undervurdert. En grundig prosess gir kunnskap om hvilke datasett som finnes i kommunen, datasettenes dekningsgrad og kvalitet mv. Slik kunnskap er viktig for å forstå datasettenes bruksverdi.

22 kommuner i Nordland har valgt sitt DOK i 2024.

14 kommuner i Nordland har valgt DOK før 2024, men ikke i 2024.

5 kommuner i Nordland har ikke valgt sitt DOK noen gang.

Kommentarer fra deltagerne:

- En kommune opplyste at de har de saksbehandlersystem der DOK er innebygd i tiltaksanalyser.
- Det er et problem at det er mye dårlig kvalitet i DOK-dataene og det gir liten troverdighet. Det trengs ryddig og ev. klassifisering av data slik at ikke-pålitelige data kan utelukkes fra visnings- og analyseverktøy.
- Bekreftelse fra kommunerepresentanter om at DOK er lite brukt blant saksbehandlere. Det kan skyldes at DOK ikke er ferdig tilrettelagt for bruk i saksbehandling og derfor vanskelig tilgjengelig for mange aktuelle brukere. Skal dataene brukes i for eksempel en tiltaksanalyse må de brytes ned på en måte en ikke-GIS-person neppe har forutsetninger for.
- Det er behov for å forklare vanlige saksbehandlere, politikere og andre brukere i offentlig forvaltning hva geodata er. Ønske om et webinar om dette. Webinaret må være grunnleggende og lages i samarbeid mellom flere.

4.3 Økt satsning på Temadata

Aktuelle oppgaver for Kartverket Nordland ang. temadata:

- Registrere flere DOK-tilleggsdata (lokale og regionale data)
- Areal-/ressursregnskap
- Prosjekt Historiske ortofoto (se også punkt 3)
- Nasjonalt register over luftfartshindre
- Marine data i Nordland
- Naturfare (skred, flom mv.)
- Rodekart (brøyteroder, feie-/ børsteroder mv.)

5. Norge digitalt i Nordland

v/ Yngve Evjenth, Kartverket Nordland

Informasjon om Norge digitalt-samarbeidet - et samarbeid mellom virksomheter som har ansvar for å fremskaffe stedfestet informasjon og/eller som er store brukere av slik informasjon. Partene i samarbeidet er kommuner, fylker og nasjonale etater som er leverandører og brukere av geografiske data og online-tjenester.

Organiseringen av Norge digitalt ble gått gjennom. En del diskusjon:

- I dag er det Statsforvalteren som skal bekle rollen som leder i Nordland digitalt arbeidsutvalg. Ifølge statsforvalterens representant er ikke det nødvendigvis galt, men de ønsker likevel en diskusjon om hvilken etat lederen for Nordland digitalt arbeidsutvalg skal komme fra. Kan ev. tas opp på høstens møte (3. oktober – se punkt 7).
- Hva skal rollen til Nordland digitalt arbeidsutvalg være?
 - En viktig og aktuell oppgave er å gjøre geodata lettere tilgjengelig, kan arbeidsutvalget spille en rolle der?
 - Deling av informasjon er viktig. Vi har ulike kontakter og kilder, kan utvalgets medlemmer bidra til å videreformidle informasjon de får fra andre. For eksempel: Hvilke erfaringer har aktører i andre fylker med nye datasett og/eller nye verktøy? Hvordan har de brukt dem og hva ble effekten?
 - Kommentar om at kommuner av ulik størrelse ofte har de samme problemene. Så det kan være mye å lære av hverandre og store ressurssterke kommuner kan ha mye verdifull kunnskap å gi videre til de mindre kommunene.
 - Forslag om å se på mandatet til utvalget og til medlemmene i utvalget. Bør det formuleres et eller annet?

- Kommunene i arbeidsutvalget representerer kommunesektoren. Bør Kommunenes Sentralforbund (KS) bli med i arbeidsutvalget? [Svar fra fylkeskartsjefen; han har prøvd å invitere KS med, men det har vært liten respons.]

5.1 Forslag om å opprette Plan og temadatautvalg og Basisdatautvalg i Nordland digitalt

De fleste andre fylkene har egne underutvalg for plan- og temadata og for basis geodata. Bør vi få det i Nordland også?

Forslag til mandat, plan- og temadatautvalg i Nordland:

- Sikre plan- og temadata med høy kvalitet og god formidling av disse
- Bidra til gjensidig erfaringsutveksling og samhandling
- Gi innspill til geodataplanen innen plan- og temadata
- Bidra til kurs/kompetanseheving innen fagområdet

Forslag til sammensetning, plan- og temadatautvalg i Nordland:

- Kommunerepresentanter fra hver region (velges av kommunene i regionen)
- Representanter fra aktuelle Geovekst-parter
- Fylkeskommunen
- Statsforvalteren (andre fagområder enn Geovekst)
- Eventuelt andre Norge digitalt-parter i fylket

Møtedeltagerne hadde ingen kommentarer til forslagene til mandat og til sammensetning av plan- og temadatautvalg.

Forslag til mandat, basisdatautvalg i Nordland:

- Behandle saker vedrørende etablering, drift og vedlikehold av basis geodata inklusive matrikkelen
- Gi innspill til kurs/kompetanseheving
- Gi innspill til geodataplanen innenfor basis geodata
- Være arena for erfaringsutveksling mellom regionsamarbeidene

Forslag til sammensetning, basisdatautvalg i Nordland:

- Kommunerepresentanter fra hver region (velges av kommunene i regionen)
- E-verks representanter - velges blant E-verkene i fylkene (E-verks gruppa)
- Representanter fra øvrige Geovekst-parter – utpekes av den enkelte part
- Eventuelt deltakere fra andre relevante aktører

Møtedeltagerne hadde ingen kommentarer til forslagene til mandat og til sammensetning av basis datautvalg.

Kartverket arbeider videre med mandatet og med å skaffe representanter til utvalgene frem til årsmøtet 3. oktober der forslaget om å opprette et basisdata-utvalg og et plan- og temadatautvalg i Nordland digitalt tas opp.

Fylkeskartsjefen ønsker forslag til leder for utvalgene. Han tenker seg ikke at Kartverket skal lede noen av utvalgene, men Kartverket kan være pådriver og sekretær.

6. Annet

Det ble uttrykt bekymring for om Nordland klarer å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse. Særlig for små kommuner er nok dette et problem. Alternativet kan bli å måtte kjøpe tjenester fra det private markedet.

Det er nødvendig å koble myndighetsområdet og geodataområdet for å få opp forståelsen for og prioriteringen av fagområdet.

Spørsmål om det er mange kommuner i Nordland som har erfaring med egne geodataplaner. Bodø kommune svarte at de har egen geodataplan. En kommune ønsker å få tilsendt mal for kommunal geodataplan [Kartverket Nordland kan sende mal for kommunal geodataplan til kommuner som ønsker det].

7. Høstens møte (årsmøte) i Nordland digitalt arbeidsutvalg

Høstens møte ble fastsatt til torsdag 3. oktober kl. 09.00-12.00. Møtet blir på Teams.

Fylkeskartsjefen utfordret kommunerepresentantene til å holde en presentasjon på årsmøtet om hvordan få rekruttert fagfolk med riktig kompetanse. Dette kan være nyttig for flere av de andre medlemmene i arbeidsutvalget.

Referent
Anders Westlund

14. juni 2024